

[P. M. Dam.]

forhold af mindre og mere håndterlige dimensioner, kan man på den anden side for bedre at kunne forstå arten og beskaffenheden af den række årsager, der afstedkommer irritation, utilfredshed og misfornøjelse hos den svagere folkegruppe overfor den stærkere, parallelisere de for de store masser tilsyneladende betydningsløse, men for den lille folkegruppe så betydningsfulde forhold med de større forhold af samme natur.

De menneskelige krav og følelser, der gør sig gældende hos den enkelte i de store folkesamfund, gør sig også gældende hos den enkelte i de små folkesamfund, og den, der vil være i overensstemmelse med de etiske love og retfærdigheden, kan med hensyn til principale standpunkter ikke gøre forskel på de store og de små samfund. Og i forbindelse med understregningen af, at forståelsen heraf er det fundamentale i samlivet, tilføjes, at det at forstå ikke bare er at tilgive hinandens fejl, som ordsproget siger, men også at gennemføre retten.

Jeg ønsker at betone, at disse bemærkninger ikke er fremsat under følelsen af, at man i dag i den danske rigsdag og hos det danske folk mangler den efterlyste dybtgående forståelse. Tværtimod. Men det er dog netop rigtigt, nu da vi er ved at skabe en ny æra i det færøsk-danske forhold, at vi i vore bestræbelser for at skabe det bedst mulige samarbejde mellem det danske og det færøske folk erkender, at forholdene på Færøerne har været præget af en, i de fleste tilfælde misforstået, deklassering, der har efterladt sig sårede følelser.

Må det være mig tilladt at udtale min store glæde og tak for det, der siden krigens ophør er sket til fjernelse af misforståelserne mellem de to brødrefolk, færingerne og danskerne.

I forbindelse med dette glædelige forhold vil først være at nævne den den 23. marts i fjor af kongen underskrevne styrelsesordning for Færøerne med ophævelse af alle tvingende bånd fra dansk side, proklamerende, at samhørighedsforholdet mellem færingerne og danskerne kun bør hvile på frihedens, frivillighedens og den gensidige tillids grund. Denne lov var den store fanfare og budbringer om ombytningen af magten med retten, herskerfølelsen med forståelsen, henholdenheden overfor og misforståelsen af de færøske nationale krav med den fulde nationale forståelse og redbondhed til at fremhjælpe og beskytte det færøske folks nationale liv og selvstændighedstrang.

Jeg kan heller ikke i omtalen af de af det efter krigen etablerede samarbejde bårne

påviselige frugter undlade at nævne den for Færøerne meget fordelagtige måde, vore fiskeprodukter blev afsat på i fjor, ligesom de for et par dage siden her i det høje ting vedtagne aldersrente- og invaliderentelove kan nævnes som et strålende eksempel på gennemførelsen af lighedsprincippet, idet disse love ophævede den i forhold til, hvad man har haft her i den øvrige del af kongeriget, meget deprimerende deklassering af de gamle og invaliderne på Færøerne. Disse love er i sandhed vidnesbyrd om Danmarks forståelse og gennemførte respekt for det menneskelige krav uden hensyn til sted og race.

I foreliggende forslag til en ny lærerlønning- og pensionslov for folkeskolen på Færøerne har den højtærede undervisningsminister måske taget det betydningsfuldeste skridt til manifestering af det danske folks faste vilje til på Færøerne at afskaffe al deklassering og ulighed med hensyn til arbejds- og aflønningsforhold, som man herfra har medansvar for. Af personlig mangeårig erfaring kan jeg bevidne, hvor kolossalt uligheden i løn- og arbejdskår har belastet venskabs- og solidaritetsfølelsen iblandt den færøske lærerstand, øernes mest indflydelsesrige faktor med hensyn til den vej, ungdommen, det vil sige fremtidens mennesker, bøjes ind på. Den færøske lærer har i den grad følt sig degraderet ikke bare med hensyn til aflønningen, men også med hensyn til mulighederne for avancering på Færøerne, for ikke at tale om muligheden for forflyttelse til Danmark, at de nærmest har haft følelsen af at være stavnsbundne og holdt nede i forhold til kammeraterne i Danmark, og dette skønt de i lang tid har stået som medlemmer af den danske lærerforening.

Jeg vil på mit partis vegne som færøsk lærer og som færøsk rigsdagsmand på det varmeste takke den højtærede undervisningsminister for fremsættelsen af nærværende lovforslag, som både lønningsmæssigt og psykologisk betyder en fundamental forbedring af folkeskolelærernes kår på Færøerne.

De færøske folkeskolelærere vil efter dette lovforslag lønnings- og pensionsmæssigt og på anden måde blive sidestillet med folkeskolelærerne hernede. Tiderne på Færøerne er vel dyrere end i Danmark. Men til gengæld vil den færøske lærerstand ligesom de andre på Færøerne værende embeds- og tjenestemænd erholde dyrtidstillæg regnet efter det færøske pristal. Lønningsforholdene for den færøske lærer har i sandhed ladet meget tilbage at ønske. Han fortjener og trænger til den betydelige forbedring af sine